

**Марія
Склодовська-Кюрі**

**Підготувала
учениця 9 класу
Сасівської ЗОШ І-ІІ
ст.
Іванова Яна**

**Марія Склодовська
народилася 7 листопада
1867 року у Варшаві.
Вона була молодшою з
п'яти дітей у сім'ї
Владислава і
Броніслави
Склодовських.**

*Місце народження Марії на
вулиці Фрета у Варшаві*

*М.
Кюрі*

Марія виховувалася в сім'ї, де наукова робота була у пошані. Її батько викладав фізику в гімназії, а мати, поки не захворіла на туберкульоз, була директором гімназії. Мати Марії померла, коли дівчинці було одинадцять років.

Марія блискуче вчилася і в початковій, і в середній школі. Ще в юному віці вона відчула привабливу силу науки і працювала лаборантом у хімічній лабораторії свого двоюрідного брата.

На шляху до здійснення мрії Марії Склодовської про вищу освіту стояли дві перепони: бідність сім'ї і заборона на вступ жінок до Варшавського університету.

*Варшавський
університет*

Зі своєю сестрою Бронею вони розробили план: Марія протягом п'яти років працюватиме гувернанткою, щоб дати можливість сестрі закінчити медичний інститут, після чого Броня візьме на себе витрати на вищу освіту сестри. Броня здобула медичну освіту в Парижі і, ставши лікарем, запросила сестру до себе

*Марія і Броня
Склодовські*

У віці 24 років залишивши Польщу (1891), Марія вступила до факультету природничих наук Паризького університету (Сорбонни). 1893 року, закінчивши курс першою, Марія отримала ступінь ліценціата з фізики Сорбонни (еквівалентну ступеню магістра). За рік потому вона стала ліценціатом з математики. Але цього разу Марія була другою на своєму курсі.

*Паризький
університет*

1894 року в будинку одного польського фізика-емігранта Марія Склодовська зустріла П'єра Кюрі. П'єр був керівником лабораторії у Муніципальній школі промислової фізики і хімії. Познайомившись на ґрунті захоплення фізикою, Марія і П'єр через рік одружилися. Це відбулося незабаром після того, як П'єр захистив докторську

Марія і П'єр Кюрі

Перша їхня дочка Ірен народилася у вересні 1897 року. За три місяці Кюрі завершила своє дослідження з магнетизму і почала шукати тему для дисертації.

Ірен Жоліо-Кюрі

1896 року Анрі Беккерель виявив, що уранові сполуки випромінюють глибоко проникливе випромінювання. Незабаром Марія Кюрі зробила набагато важливіше відкриття: уранова руда, відома під назвою уранової смоляної обманки, випускає сильніше випромінювання Беккереля, ніж сполуки урану і торію, і, принаймні, в чотири рази сильніше, ніж чистий уран

Анрі Беккерель

Кюрі висловила припущення, що в урановій смоляній обманці міститься ще не відкритий і сильно радіоактивний елемент. Навесні 1898 року вона повідомила про свою гіпотезу і про результати експериментів Французькій академії наук.

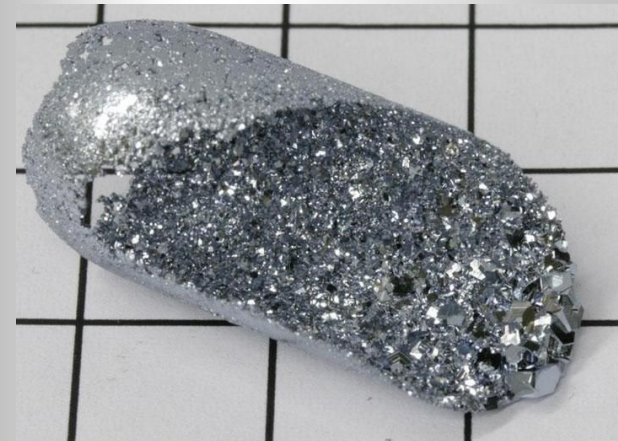

Французька академія наук

Потім подружжя Кюрі спробувало виділити новий елемент. П'єр відклав свої власні дослідження з фізики кристалів, щоб допомогти Марії. У липні і грудні 1898 року Марія і П'єр Кюрі оголосили про відкриття двох нових елементів, які були названі ними полонієм (на честь Польщі — батьківщини Марії) і радієм.

Полоній

Радій

У вересні 1902 року Кюрі оголосили про те, що їм вдалося виділити одну десяту грама хлориду радію з декількох тонн уранової смоляної обманки. Аналізуючи сполуку, Марія встановила, що атомна маса радію дорівнює 225. Сіль радію випромінювала блакитне світло і тепло. Ця фантастична речовина привернула увагу всього світу. Визнання і нагороди за його відкриття прийшли до подружжя Кюрі майже одразу.

Завершивши дослідження, Марія Кюрі написала свою докторську дисертацію. Робота називалася «Дослідження радіоактивних речовин» і була представлена в Сорбонні в червні 1903 року. На думку комітету, що присудив Кюрі науковий ступінь, її робота була найбільшим внеском, коли-небудь внесеним до науки докторською дисертацією.

Робота з радіоактивними речовинами відчутно позначилася на здоров'ї Марії Кюрі. Спочатку вона перенесла важку операцію на нирках, потім у неї різко погіршився зір, з'явилися проблеми зі слухом. У 1920 році в листі до сестри вона писала:

«Мій зір дуже ослаб, і цьому, ймовірно, мало чим зарадиш. Що стосується слуху, то мене переслідує постійний шум у вухах, іноді дуже сильний.»

У період з 1923 по 1930 роки Марії було зроблено чотири операції на очах, які в підсумку відновили їй зір. Померла Марія Склодовська-Кюрі 4 липня 1934 від гострої злюякісної анемії, що була викликана переродженням кісткового мозку. У медичному висновку професор Рего написав:

«Мадам Кюрі може вважатися однією з жертв тривалого поводження з радіоактивними речовинами, які відкрили її чоловік і вона сама».

Марії Склодовський-Кюрі було присуджено 10 наукових премій та 16 медалей. Вона була почесним членом 106 академій, наукових установ і товариств. Вона стала першою жінкою, що здобула Нобелівську премію, і першим двічі лауреатом цієї нагороди.

Її нагороди:

Нобелівська премія з фізики (1903)

Медаль Деві (1903)

Медаль Маттеуччі (1904)

Нобелівська премія з хімії (1911)

Мадам Кюрі була нагороджена французьким орденом Почесного легіону. Її старша дочка, Ірен Жоліо-Кюрі, отримала Нобелівську премію з хімії 1935 року. Молодша дочка, Єва Кюрі, пізніше написала біографію своєї матері.

У Польщі вона отримала звання почесного доктора Львівської політехніки — 1912 року, Познанського університету — 1922 року, Краківського Ягеллонського університету — 1924 року та Варшавської політехніки — 1926 року.

У 1967 році у Варшаві було створено музей Марії Склодовської-Кюрі.

**Дякую за
увагу!**